

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
išeina kas Pėtynčia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
Lietuvai 3 rub., Susivien.
L. R. K. A. sąnariams \$1.50.

SPRENDIMŲ PAKABOS:
Pėtynčių vėly 80.50
Cėlis ant mėnesio 1.50
Cėlis ant metų 16.00

Korespondencijas ir pinigų
siuntiant reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" — THE STAR
published every Friday at 15 West
Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
Rev. A. Mikulas, Pres. and Sec'y.
J. Skirmant, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year
to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
One inch once \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF A. **Savaitinis Katalikizskas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje** Entered as second-class matter, Dec. 23, 1909, at the Post Office at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 44

SHENANDOAH, PA., 30 D. SPALIO (OCTOBER) 1908 M.

Metai VIII

**Susivien. L. R. K. Am.
reikaluose.**

NAUJA KUOPA.
Tamaqua tai vienas iš gražiausių Schuylkillo pavieto miestelių. Lietuviai čia dar neseniai apsigyveno didesniame skaitliuje. Dabar jau yra čia 40 lietuvių, turinčių savo namus, kurių kiti verti daugiaus nei 7 tūkstančius dolerių. Lietuvišką karviamų čia yra jau keturios. Per storę kelių praklinesnių šio miesto lietuvių dabar Tamaqua'je susidarė gana drąsa Susivienijimo lietuvių R. K. kuopa.
V. Abramaitis užsikvietė pereitą nedėlidienį 25 Spaliu iš Senadorio kun. Miluka, Susiv. L. R. K. dvasiška vadova, kuris ir atvažiuo čia su centrališkų kasos globėju, p. S. Cepukaičiu.

Pas p. Lukši susirinko gražus lietuvių ir lietuvių būrelis, kurie nepasėdė nei lytaus, bet suėjo ant pasikirtos valandos pasiklausti naudingų pamokinių.
Kun. Milukas po pasikalbėjimų su suėjusiais gyventojais pasiūkino jiems apie prigulėjimą į katalikų vienybę. Žmonės labai buvo prielankūs ir nutarta sutverti katalikų Susivienijimo kuopa. Vardą kuopai duota kun. Al. Burbos draugijos, paminėjimui a.a. to uoliausio Amerikos lietuvių organizatoriaus ir mūsų kada likiško Susivienijimo užėtojo.

Kada jau buvo prirašyta 20 sąnarių į naują kuopą, tai kur buvo kur nebūve atsirado keli, kaip juos vadina, cėilikučiai ir vienas grinoorus pradėjo rygti kun. Milukui į akis, išsitraukęs Taradaikos gazietą. Ir jis, girdi, noris prisirašyti, taigi noris savo pamokslą irgi pasakoti. Paklaustas apie eimą Velykinės ir kvitelė nuo kunigo, tas nabagas vis dengėsi Taradaikos gazietą. Tada viena iš čia buvusių moterų uždarė jam armoniką, pasakydama, kad jo kvitelė perdidelė ir jei jis nori į Susiv. katalikų pulkeli būti priimtas, tai turi mažesnę kvitelę parodyti.

Negaudami pritarimo ir matydami, kad katalikai drūčiai laikosi, neprirašyti svečiai pakeikė, pas šantės duris stovėdami, mūsų dvasišką vadovą ir turėjo išeiti, kaip atėjo.
Kun. Al. Burbos vardo draugija žada drūčiai laikytis

ir kariauti su visokiais savo priešais, taip narsiai, kaip kariavo vėlonis kun. Burba. Draugijos ir kuopos vyriausybėn išrinkti smarkūs vyrai, beje V. Abramaitis pirmėdžiū, L. Navickas sekretorium ir J. Lukšys kasierium.

Reikia čia pagirti ir Tamaqua'os moteris ir merginas, kurios skaitlingai susirinko patikėti gerbiną svečią ir pasirodė labai prielankiomis katalikų vienybei.
Tenbuavęs.

ATSLIEPIMAS.

Nors turime visokių liūdny persekiojimų šv. Bažnyčios ir nelemty prisikabinėjimų padarymū mūsų brangios organizacijos S. L. R. K. A. nuo čikagiečių, bet mūsų kuopa to nepaiso ir laikosi tvirtai savo konstitucijos, primedama čikagiečiams panieką už jų nelegališką pasipatimą prieš katalikišką įstaigą. Tos ypatos tokiu savo pasielgimū norėjo pažeminti vis lietuvių katalikų vardą Amerikoje. Bet mes da labiau turime risti ir vienybę ir laikytis kuogražiausioje tvarkoje. Su laiku užsigėdīs ir mūsų priešai; ta tai palidėja istorijos atsitiktimai, ką ir kiekvienas gali gerai numanyti.

Su pagarba visiems sąnariams Susiv. L. R. K. A.
J. Karalius.

38-os KUOPOS NUTARIMAI.

- 38 kuopa Susiv. L. R. K. A., laikydama bėrtainini susirinkimā, terp ko kitko kalbėjosi ir apie p. Tananevičiaus pakeltā trūkšmā tarp S. L. R. K. A. sąnarių. Kuopa, apspavarsčius vispusiškai yvairius užmetinėjimū, daromus minėtojo p. Tananevičiaus S. L. R. K. A. vyriausybei, ypatingai gerbiama jam mūsų dvasiškam vadovui, kun. A. Milukui, atrado:
 1. Kad viešai padaryti ant mūsų Susivienijimo vyriausybės užmetinėjimai pasirodo be pamato.
 2. Kad tuose užmetinėjimūse perdaug aiškiai spindė koks tai ypatiskas p. Tananevičiaus piktumas ant gerbiamaio mūsų dvasiško vadovo, kun. A. Miluko.
 3. Kad p. Tananevičia, savo piktumui užgana darydamas, keršija kun. Milukui, bet neįstengdamas kitaip, tai nors lemelingai platindamas nesutikimus tarp S. L. R. K. A. narių, sėdamas ne užsitikėjimā ant Centro vyriausybės, ypatiskai gi ant S. L. R. K. A. dvasiško vadovo, gerbiamaio kun. Miluko.
 4. Kad toks p. Tananevi-

čiaus pasielgimas yra S. L. R. K. A. didžiai kenksmingas. Todėl kuopa vienbalsiai nutarė:

1. Išreikšti viešai per S. L. R. K. A. organā „Žvaigždė“ papekimā p. Tananevičium.
 2. Išreikšti sąjasmā ir užsitikėjimū Centro vyriausybei, ypatingai pagarbā mūsų uoliam darbininkui Susiv. dirvoje, gerbiama kun. A. Milukui.
 3. Atsiuokti į visas S. L. R. K. A. kuopas, kad neklausytų šmeižimų, mėtomų ant mūsų Susivienijimo Centro vyriausybės, ir stipriai, kaip ir ikišiol, laikyties mūsų katalikiškiosios organizacijos, ir
 4. Pagarsinti šį nutarimą paskirti: pp. Alex. Paulovskis, Andriejus Bardzilauskas ir kun. S. J. Cėpananis.
- V. Pikutis, kuopos prezidentas.

Iš Visur.

ANGLIJA.

Baisi gadybė pergvena šiais metais Anglijos darbininkai iš priezasties bedarbių.
Pulkai žmonių vaikščioja po miestus arba didelėmis miniomis traukia Londonan, reikalaudami nuo valdžios pašalpos. Labai dažnai prie tokių maršų atsitinka kruvinos muštynės už juodos duonos kėsnį.
Sheffield'e apsiėngojimū sumišimū miesto majoras pažadėjo suteikti darbininkams \$500,000, Sunderland'e ir Maidstone'e buvo jau kelios alkanų darbininkų demonstracijos. Prieto socialistai, kurie nuolatiniais straikais daugiausiai prisidėjo prie fabriku uždarymo, išnaudoja visokiais būdais darbininkų sunkų padėjimą įgijimū didesnę savo įtekmes. Socialistų partijos atstovas J. Thorn išleido proklamacijā, kurdymas visus darbo neturintičius darbininkus pėtrū krautaves, bankas ir tt.

Randas-gi užiot suteikti pagelbos savo šalies badaujantiems žmonėms, ruošia laivynā į pagelbā vokiečiams, kad Balkanuose lengviau jiems pasisektų susilgti slavus.

ISPANIJA.

Saragosoje atsibuvo istoriškai kongresas atminimū šimtmetiųjų sukaktuvių apgynimo miesto nuo Napoleono I-jo kariūmeišis.

Amerikos delegacija buvo priimamā su didele iškelme.

KOREJA.

Teip vadinami maištai Korėjoje beveik pasibaigė, bent praktikoje. Nors kariūmeišis lygšiol dar vis nenurimsa, bet jau maistinkai sumazėjo iki tam laipsniui, kad net nesibijoma nė silpnėsiu riaušiu. Kunigaikštis Ito, buvęs Seoul'o generalu, grįšias ateinantį mėnesį į Korėją. Du trečdaliū japoniškos kariavuos šiauriniuose Kynuose būsiant atsauktā šiomis dienomis.
Japonijos randas Seoul'e įsteigė pulkų ligonbuti su medicinos mokykla. Tas yra vienas gražiausių triobėsiū Toliuuse Rytuose.

TOKIO (Japonija). Japonijos randas atidarė naują gelžkėlį ant salos Formosa. Atidarymo diena buvo labai didelė iškilimė, kurioje dalyvavo armija, kunigaikštis Jenerolas Kanin ir daugybė sukvieštų svečių. Gelžkėlis turi 334 mylias ilgio. Su tuo nauju gelžkeliu menama smarkiai pakilsiant šalies pramonija.

LIZBONA (Portugalija). Iš čia pareina žinios, juog ant Azoriskųjų salų smarkiai apsiplėtė buboniškoji pavietrė, ypač Terceerre.

Amerikos vagys prancūzų kalėjime.

Siomis dienomis prancūzų teismas nusprendė ant 13 mėnesių kalėjiman tris žymiausius trūkių plėšikus amerikonus, nuo nekurio laiko gyvenusius Prancūzijoje.

BULGARIJA. Diplomatikuose rateliuose sukėlė didelį neramumą Bulgarijos teismo ministerio aplinkraštis, apskelbiantis, juog atel-tėje gyvenanti Bulgarijoje svetimitaučiai turės pasiduoti tokioms-jau teisėms, kokios uždėtos ant vietinių gyventojų. Prieš tą nusprendimą žada protestuoti visos viešpatystės.

VIEDNIUJE (Austrija) tariamasi suruošti jorinę demonstracijā ant turkiškų vandenį iš priezasties bol-koto Austrijos prekių (tavorų) Turkiijoje.

Kiek Rusijoje degtinės išgerta.

1907 m. Rusijoje išgerta 87 milijonus kibirų arba viedrų spirito, tai yra pusantro milijono kibirų daugiau, negu 1906 m. Išeina, kad ant kiekvieno žmogaus, apskritai imant, pripuola Rusijoje 13 butelių degtinės. Daugiausiai išgeria: A-

strachanio, Ekaterinoslavo, Chersono, Staropolio ir Krymo gubernijos pietinėje Rusijoje. Mažiaus už kitas geria šiaur-vakarines (Lietuvos ir Baltrusijos), pietvakarinės gubernijos (Mažrusijos) ir vidurines.

Kauno gubernijoje ant žmogaus pareina apie 7 buteliai išgertos degtinės. Užvis mažiausiai išgeria Svalkui, Lomžos ir Plocko gubernijos, kuriose ant žmogaus išpuola 4 buteliai degtinės. Iš miestų daugiausiai išgeria Maskva — po 36 butelius ant žmogaus, Peterburgas — 35 butelius ant žmogaus, Astrachanio mieste ir gubernijoje po 26 butelius ant žmogaus. Taigi iš girtuoklystės Rusijos randas kasmet surenka apie 87 milijonus rublių. Geras pelnas.

Iš PETERBURGO raportuoja, juog Bosnijoje netoli Vianduku išlakdytas padangėna gelžkėlio tiltas ir tokiu būdu pertaukta komunikacija su Serajevu — Bosnijos sostapiliu.

Centralizsko Komiteto susirinkimas.

4 d. Lapkričio, 1½ val. po pietų, bus susirinkimas Centrališko Susiv. L. R. K. A. komiteto pas p. Radzevičia, Shenandoah, Pa., dėl peržiūrėjimo knygų ir apsarvymo kitų dalykų Susiv. reikaluose, ypač dabartiniame laike, juog kila daug nesuipratimų kuopose.
Kun. J. V. Kudyрка, pirmsėdis.

Old Empire Rye

yra čysta arieka, padirbta sutinkant pinai su Pensylvanijos Cysto Maisto Instatais.

Empire Distillery Co.

352 Broadway, New York, N. Y.

Redakcijos Atsakymai.

Pn. Wm. P. Luotui, Chicago, Ill. — Tamistos pinigų ir apgarsinimā gavome, bet mes i tokius monus netikim, užtai ir negarsiname. Praeškite, ką daryti su pinigais.

Ex-prezidentas John Mitchell'is

rodija rinkti Demokrata

R. E. LEE

in Kongresa.

John Mitchell'o gromata Sekretoriui Hartlein.

KOPIJA.
P-nui George W. Hartlein, Sekr.-Izdininkui, Distrikto No. 9, Amerikos Mainierių Unijos, Shamokin'e, Pa.
Brangus Pone ir Broli:
Naudojusi štuoku būdu, idant apreikšti mainieriams ir kitems valstiešiams Schuylkill'o pavieto savo aštru protestą prieš p. Garner'o pasakymus. AŠ KUORIPES-TINGIAUSIAI PERTYRINEJAU REKORDUS PENNSYLVANIJOS VALSTIJOS LEGISLATUROJE. ŠITIE REKORDAI PARODO, KAD P-NAS GARNER KALBEJO IR BALSAVO UŽ KONSTABULARIŲ BILLA. JO VISAS APSELIJIMAS NUO KADA PASTOJO KANDIDATU KONGRESAN PARODO JI ESANT NEVERTU GAUTI DARBININKU PAREMIMA.
Aš labai nemėstu būti įtrauktas į šią politikišką ginčā, tačiau kad p. Garner vartoja mano vardą tokiu nepirtinkamu būdu, tai man niekas kitas nelieka, kaip parodyti visiems jo veidmalnystę.
Jo oponentas, p. Lee, yra pilnas sąnarys Kalvij Unijos, ir aš jaučiu galis pasitikti, kad jeigu jis bus išrinktas Kongresan, tai jis rems visus istatymus, kokių organizuoti darbininkai reikalauja; ir iš tos tai priezasties, ir neapsydamas, prie kokios partijos jis priguli, aš iš širdies velyju, kad balsuotojai to Kongresnio distrikto už jį eitų.
Pasilieku Jūsų išitikimas.
(Pasirašyta) JOHN MITCHELL.

Evangelija

dvidešimt pirmoje Nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Mato, skyr. XVIII.

Antumet tarė Jėzus savo mokininiams šita panašumu: Panaši yra dangaus karalystė žmogui karaliui, kurs norėjo padaryti atskaitą su tarnais savo. O kad emė atskaitą daryti, atavėd jam viena, kurs buvo jam kaitas dešimt tūkstančių talentų. Ir kad neturėjo iš ko atiduoti, iėpė jo ponas parduoti jį, ir piėpė jo, ir vaikus, ir vis kà turėjo, ir atiduoti. O puoles tarnas anas, prasė jo, tardamas: Turėk kantrybę su manimi, o vis atiduosiu tau. Ir Ponas pasigalėjo ano tarno, paleido jį, ir skolà dovanojo jam. Bet anas tarnas išėjęs, rado vienà iš savo draugu, kurs buvo jam kaitas šimta skatiku; ir nutvėręs, smaugė jį, tardamas: Atiduok, kas esi kaitas. O puoles jo draugas, prasė jo, tardamas: Turėk kantrybę su manimi, o atiduosiu tau viskà. O jis nenorėjo; bet ejo ir iėkio jį kalėnė, pakol atiduos skolà. O paregėję draugai jo, kas tikos, nulido labai; ir atėjo, ir apsakė viskà Ponui savo, kas buvo atsikė. Tuomet pasaukė jį Ponas jo, ir tarė jam: Nedoras tarnas, visg skolà dovanojau tau, juo prasė maneš. Ar-gi tat ir tu neturėjai susimilti ant draugo tavo, kaip ir aš susimylėjau ant tavęs? Ir supykė jo Ponas, atidavė jį budeliams, kuoliek atiduos jam visà skolà. Teip ir Tėvas mano dangiškàs padarys jums, jei neatleisite žėdus broliui savo iš širdžių jėsu.

Ar žmonės gali sau rinkties kunigus?

Seniau visi valdininkai būdavo valdžios skiriamieji. Dabar užsieniuose jau visose beveik viešpatijose patys žmonės pasirenka sau valdininkus, ypač tuosius, kurie tiesiog susiduria su žmonėmis, kurie privalo rūpintis žmonių reikalais, kaip antai: vaikai (vairščiai), teisėjai ir tt. Rusijoje kaskart labiau reikalaujama, kad ir pas mus valdžia paliktų žmonėms didesnę liuosybę savies reikalams apsirūpinti, ir reikalaujama teisingai. Šį valdymosi būdà kai kurie norėtu pritaikinti ir Bažnyčiai. Kai kam rodoš, kad būtų geriausia, idant patys žmonės sau išrinkti bažnyčios perditinius, būtent: klebonus ir vikarus. Iš „kairėš puseš“ jau nekarta davėsi girdėti tokie reikalavimai. Paviršium žiūrint būtų, tarytum, neprošali, kad patys žmonės rinktių sau dvasiškiuosius ganytojus. Kai-kurios krikščionystės sektos, kaip antai luteronai (Luterio pasekėjai) net ir laikosi tos praktikos. Naujasai ir pastorius (luteronai) dvasiškieji vadina pastoriais) kandidatas atvykta parapijoni ir sako bažnyčioj pamokslà. Jeigu

tasai pamokslas patinka klausytojams, tai sakytojas gauna to parapijoi vietà; jeigu-gi ne — tai turi iėjškoti kitos. Giliau pagalvojus, nesunku susėkti, kad pačių žmonių rinkimais sau kunigų priešinasi taijai Bažnyčios tvarkai, kokià paliko Kristus. Neuzmirškime, kad mdsų švento Tikėjimo dalykuose pirmučiausiai reikia žiūrėti ne to, kas gali patikti, ar nepatikti žmonėms, arba net patiems kunigams, tiktai to, kaip surėdė, kaip įstatė Patsai Jėzus Kristus. Tikrajai krikščionystei nerūpi iškirti tai, arba kitai nuomonei; tai, ar kita partijai — tik rūpi visame išpildyti savo Instėjėjo parėdymà, nora. Tai-gi pažiūrėkime, koks buvo Jėzus Kristus noras kunigų rinkimo klausime. Kuomet Jėzus Kristus išsirikno Apàstalus, turėjo jau gana daug pasekėjų. Kristus neliepia jiems patiems išsiriknti Dievo žodžio apskinitojus, kurie, Kristui žemė apleidus, užstotų Jo vietà ir tollau varytų pradėjai Evangelijos skėlbimo darbà. Sv. Morkus šiaip aprašo Apàstulų išsirikimà: „Ir užėngus ant kalno, (Jėzus) pavadinò pas save, kurifos pats norėjo; ir atėjo pas jį. Ir įstatė dvylika, idant su juomi būtų ir idant siųstų juos apskiniti.“ (Mork. III, 13, 14). Tiesa, „Apàstulų Darbuose“ skaitome, kad, berenkant Apàstulà Motiejų (Ap. Darb., persk. I) ir Dijakonus (Ap. D., p. VI), buvo klausita viso susirikimo nuomonės, bet, kaip iš tos knygos matyti, toji nuomonė turėjo tik patarimo vertė. Galutinai nusprendė dalykà patys Apàstalai. Tikinčiųjų skaičius beididinant, aprūpinti dvasiškiems jų reikalams jau neuzteko Apàstulų, reikėjo pakviesti nauji darbininkai, ypač krikščionijai parapijai susitvėrus naujoje vietoje. Stai kà apie tai rašo Apàstulų Darbai: „O įstatė jiems kunigus kiekvienoje bažnyčioje ir pasimėdė su pasninkimais, pavėdė juos Viešpačiu, i kuri buvo iškėję.“ (Ap. Darb. XIV, 22). Iš šitų žodžių aiškiai matome, kad ne patys naujieji krikščionys rinkdavosi sau kunigus, bet paskirdavo juos Apàstalai. Neprošali bus sužinojus, kaip pirmieji krikščionys suprato Viešpaties Jėzaus parėdymà kunigų rinkimo klausime. Sv. Klemenas, Apàstulų Petro ir Povilo mokinys, trečišis po šv. Petri popiežius, stai kà rašo: „Dievas siuntė Viešpati Kristui, Kristus gi siuntė savo Apàstalus... tieji iškėlmiejai tarnai, gavė iš savo mokytojo burnos prisakyamà, Viešpaties Jėzaus Kristaus iš numirusių prisikėlimu i tikrinti bei Dievo žodžiu ir šv. Dvasios sąvyje pilnie sustiprinti tikėjime, visur skėlbė Dievo karalystės prisartinamà; o tokiu būdu apskinitėdai kaimuose ir miestuose, išrinko tu gemančiųjų bažnyčių pirmakus (geriausius žmones) ir,

šv. Dvasios šviesa, kurios buvo pilni, ištyrė, įstatė juos vyskupais ir dijakonais, kurie itikės žodžiui.“ (Sv. Klem. Laišk. XLII). Jeigu „Apàstulų Darbuose“ žodžiai apie rinkimà Apàstulà Motiejaus ir Dijakonų kam-nors išrodytų neaiškūs, jeigu kas-nors, remdamasis tais žodžiais bandytų tvirtinti, būk pirmutiniuose krikščionystės laikuose iškirtiko patys žmonės pasiskirdavo sau kunigus, — tai šv. Klemenso privesitieji žodžiai išblaško visas tamsybes. Iš šv. Klemenso rašto kuolikaus klausia spindli šioji mištis: Dievas siuntė Jėzų Kristui, Kristus — Apàstalus, Apàstalai — savo ipeidinius, tieji — sekančius vyskupus ir kunigus ir tt. Vieno žodžiu, ne žmonės renkasi sau ganytojus, bet paties Viešpaties Kristaus paliktioji Bažnyčios valdžia. Neuzmirškime, kad šv. Klemenas — tai betarpinis Apàstulų mokinys. Kas išdris sakyti, kad jisai nesupratęs V. Jėzaus mokslo? Tiesa, netik „Apàstulų Darbuose“, bet ir istorijoje randame pėdsakà, kad Bažnyčia, skirdama naują kunigà, ar vyskupà, klausė žmonių nuomonės. Net lig šiai dienai vyskupus, bešventindamas kunigà, klausia, ar žmonės nieko pikto apie jį nežino. Seminarijos valdžia, priėmdama naujà kandidatà i kunigus, klausia apie jo apėjėjimà klebono nuomonės, Klekvienas žmogus, žinas kà-nors pikto apie klerikà, turi teisę pranešti apie tai seminarijos valdžiai. Ir jeigu savo skundų galėš patvirtinti rimtais pirodymais, tikrai bus išsklausytas. Daugiau pasakysiu: dar lig šiai dienai kai-kurios viešpatijos, sulyg padarytos su šv. Tėvu sutarimo, gali perstatyti kandidatus i vyskupus. Seniau buvo pas mus, o kai kur lig šiai dienai tebeguyvoja patronato teisė. Patronato vardu Bažnyčios teisėse suprantama šis dalykas: Kai-kuriems dvartopniam už išteigimà naujos parapijos, arba josios aprūpinimà, Bažnyčia pripažindavo teisė, vienam klebonui numirus, perstatyti vyskupui naujà kandidatà, žinoma, vienà iš tos dijeceijos kunigiu, nieku prieš Bažnyčią nepraskaitusiu. Aišku, kad visuose viršui paminėtuose atsitikimuose pašalinajai asmens turi tik patariamajį balsà, sprenđiamajį gi visuomet sau pasilikdavo ir lig šiai dienai bepalieka Bažnyčia. Kitaip ir būtų negal. Leidus žmonėms rinkties Bažnyčios tarnus, išeitų, kad augščiausioji Bažnyčios valdžia yra minios rankose, arba kad žmonės patys sau tvėria Tikybà. Ne, krikščionybė nepaeina ir paeiti negali nuo žmonių. Jos pradžia iš dangaus. Todėl ir valdžija savo Bažnyčiai skiria Pats Jėzus Kristus perėjimo keliu nuo pranokėju ant ipeidini. Tikybà yra žmonėms, kad juosius vestų amžinan įganymais. Bet toji pati Tikybà, tiesa pasakius, turi ginti

ir gina Dievo reikalà žmonėse. Todėl Dievas negali paversti savo reikalų tu pačių žmonių išrinktiems atstovams. Tai būtų vistiek, kaip kad dabar „tikrieji rusai“ sakosi kuogeriausiai aprūpisia svetimtaučiu reikalus. Kunigas, Dievo reikalà begindamas, turi kai-kada iškreipti žmonėms, anot V. Jėzaus žodžiu: „Jei būtumėt iš pasaulio, pasaulis savuosius mylėtų; kadangi nesate iš pasaulio, bet aš jus išrinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jėsu nepakenčia.“ (Jon. XV, 18.) Ar tieji „išrinktieji iš pasaulio“ kunigai visuomet turėtų draus pasakyti tiesà, daryti žmonėms nekarta karėčius išmetėjimus, jeigu nuo tu pačių žmonių prigulėtų? Mat, V. Jėzus norėjo turėti liuosius, neprigulimus savo tarnus, — kurių dvasios jokia šio pasaulio galybė nepergaletu, todėl nepavėdė juos žmonėms išsirikinti. Pats Išganytojas, pirmutinius asmeniškai, toliau su savo sutarkytos Bažnyčios valdžios pagelba pasiskiria savo mokslo skėlbėju, savo aviesiu ganytojais. Pasikėsinimai atimti tai valdžiai Bažnyčiai, o pavesti miniai, jau nesųkį atsikartotoi istorijoi. Šiandieniniai panašūs saukimai iš „kairėš puseš“ ne naujiena. Bažnyčia visus tuos pasikėsinimus rimtai atstumė, nepasidavė gundytojui. Todėl ir šiandien, nepaisijama tariamųjų „laiko reikalavimų“, žengia pirmyn toliau, kokia jà padarė Švendžiausias Jo Instėjėjo, o žengia rimtai, visuomet teikdama „ramybė geros valios žmonėms“.

Apologetiškas straipsnis.

Mat kas ko žiesko, tai randa. Netikėliai knisais i žemė kuogiliausiai ir iėško priežasčių užmėtinėjimo, kad tik galėtų Maizį, pirmutinį istorikà, melagių užvadinti, ir atradė mažiausią abejonę, ūmai kai višta karkina ir iš adatos vežimà priskaldo. Gerieji gi geologai iėjškodami atsakymų jį užmėtinėjimams, nesunkiai joms atranda. Stai kà sako Kornelius a Lapide apie šità geologiskà klausimà: „Jeigu gi Dievas nebūtų sutvėręs iš nieko visus daiktus, tikrai turėtų būti visuo pasaulio medžiaga (materija) amžina. Ir šitame ipotesyje (prileidime) krutėjimas (mots) turėtų būti teipgi amžinas, negu perstatytumėm sau medžiagà visoje amžinatvėje buvus be krutėjimo, ir po tai amžinatvė be krutėjimo, nuo Dievo aptu rejus krutėjimà. Tame gi ipotesyje reikėtų pripažinti begalini skaičių apseiktumų saulės arba žemės, užgimus iš begalinių arba beskaitinių krutėjimų; tas tai yra aišku absurdu. Nes kaip tik pradėdi skaitliuoti, vienas, du, tris, keturi, etc., tai jau matai, kad yra pradžia ir turi būti pabaiga arba galas krutėjimo vienutinis. O amžinas tiktai vienų vienas gali būti.“ Iš to aiškiai matosi, jei žemė sukasi, turėjo būti pradžia jos sukimosi, ir Tas, Kuris ją pradėjo sukiti. Ar ilgai bėgtų traukinys, garu privartytas, be žmogaus jį valdančio? Ir dabar ta

grabus arba kaulus, kuriuos beegzaminavodami medicinos mokiniai visi pripažino, kad tas žmogelis turėjo būti ten palaidotas apie tris šimtus metų atgal; bet jiems dar bebaigiant tą tyrinėjimà, pribėda senelis ir papsakojà visà istorijà jo ten palaidojimo ir prisiega pavirtina, kad jis tą velionį ypatiskai pažinęs. Tuo būdu medicinos mokiniai visi nuleidę nosis gūrino šalim. Iš mokslo tos pačios geologijos, jei tik tą šakà tyrinėjimò primigties tinka užvadinti mokslu, daugelis praktinių mokslinčių dar abejoja, galima gauti ir kitokias konklūzijas. Ar-gi ne daug lengviaus yra suprasti, kad tie kaulai, atrastieji Egipte 200 pėdų gilumoje, galėjo būti prigėrusio žmogaus Niliaus upės dugne, nes upės perkėičias savo vagà daug greičiaus nei kaip žemės paviršius. Bet mds' žmonėms, ištroškusiems žvėriškumo, tai didis džiaugsmas, jei gausa šiokių tikiu neva argumentų prieš Dievo mokslà. Dorieji geologai arba žemės tyrinėtojai, atradę kur giliai žemėje žmonių kaulus sumalutys su žvėrių kaulais, nesiskubina konkluduoti, būk tie žmonės gyvenė urvuose draugė su tais žvėrimis, bet jie mėgina kità taip išaiškinti arba kitokià istorijà sau persistato, galėjo būti, kad žmogų girioje žvėrys sudrasė, patys nepasidalydami grobį, viens kità toje pačioje vietoje susidrasė. Ar šitokiai išaiškintinas neyra naturalistiskėnis? Yra daugybėš kitokių konklūzių. Mat kas ko žiesko, tai randa. Netikėliai knisais i žemė kuogiliausiai ir iėško priežasčių užmėtinėjimo, kad tik galėtų Maizį, pirmutinį istorikà, melagių užvadinti, ir atradė mažiausią abejonę, ūmai kai višta karkina ir iš adatos vežimà priskaldo. Gerieji gi geologai iėjškodami atsakymų jį užmėtinėjimams, nesunkiai joms atranda. Stai kà sako Kornelius a Lapide apie šità geologiskà klausimà: „Jeigu gi Dievas nebūtų sutvėręs iš nieko visus daiktus, tikrai turėtų būti visuo pasaulio medžiaga (materija) amžina. Ir šitame ipotesyje (prileidime) krutėjimas (mots) turėtų būti teipgi amžinas, negu perstatytumėm sau medžiagà visoje amžinatvėje buvus be krutėjimo, ir po tai amžinatvė be krutėjimo, nuo Dievo aptu rejus krutėjimà. Tame gi ipotesyje reikėtų pripažinti begalini skaičių apseiktumų saulės arba žemės, užgimus iš begalinių arba beskaitinių krutėjimų; tas tai yra aišku absurdu. Nes kaip tik pradėdi skaitliuoti, vienas, du, tris, keturi, etc., tai jau matai, kad yra pradžia ir turi būti pabaiga arba galas krutėjimo vienutinis. O amžinas tiktai vienų vienas gali būti.“ Iš to aiškiai matosi, jei žemė sukasi, turėjo būti pradžia jos sukimosi, ir Tas, Kuris ją pradėjo sukiti. Ar ilgai bėgtų traukinys, garu privartytas, be žmogaus jį valdančio? Ir dabar ta

žemė, kuri nepaliauja sukusi, jei neturėtų savo Valdytojo, ar susikultu su kitais planetais? Tegul mums tie geologai šiuos klausimus atsako. Kun. P. Saurusaitis. KORESPONDENCIJOS. Brooklyn, N. Y. Retai kada pastebi mažà naujienà apie Brooklynà lietuvius: Tarytum čia mes visai užmieję. Tuo tarpu mds' broiliai à gana spėrciai brūza. Vieni vienoje vagoje, kiti kitoje. Stai pirmà Spalvų mėnesio lietuvių su tvėrė čia kooperatyviškà draugijà po vardu Lietuvių Vartotojų Draugija. Išpradžių buvo sutarę vienà tik mėnesinę krautvę atidaryti, bet dabar joje pardavinėjama visokie valgomai daiktai. Viskas būtų gerai, tik vienas dalykas nepagirtinas. Draugijos sąnariai visi geri katalikai, o savo užveidėtoji išsirikno P. Suki, žinomà socialistu platintojui su savo dažnomis prakalbotimis. P. Sukini paskrė algos \$18.00 ant savaitės. Neblogas uždarbis. Kiekvienas draugystės sąnarys turi inėsti i draugystės iždà \$5.00, o kas nori ir daugiau. Pusė penkišės galės baržuoti ant knygutės, o kita pusė (\$2.50) bus visada palalkoma pas iėdininkà. Pas mus South Brooklynėse nekokioms naujienos. Giutuoklystė po smūkles su muzykėmis ir bliovimais rodoš ne valandėš nepasiliauja. Salia karčiamų gyvenantiems žmonėms net ausys plyšta nuo visokių cimbalukų. Apvėitimas pas čionykšius lietuvius nekaip stovi. Laikraščių nemėgsta skaityti, švaros namuose nepripažista, vestuves kelia smūklėse. Perna, sako, čia norėjo sutverti parapijà, bet nepasisekė. Gaila, nes į Karalienės Aniolų bažnyčią toli, kam reikia važiuoti daugiau nei pusė valandos. O būtų kam užlaikyti, kadangi puikiai užlaido dešimtas lietuviškų smūklių ir dvidešimtas suviršum krautvę. Brooklynietis. Easton, Pa. Draugystė šv. Jonò Krikėtytojo laikė prakalbas 11 d. Spalių š. m. Kalbėtoja pasikvietė iš Philadelphiajos J. Gaigalà, kuris pribuvo su kitu draugu Liėkūnu. Tas jo draugas atsigabeno didį armonà, prisikimė visokių socialistiskų popiergalių. Ir pribuvė ant salės, pasiskleidė savo lagamina. Žmoneliai nusistėbėjo ir mislijo gausia kokių nors naudingų katalikiškų knygelii nusipirkti; bet apliekė po vienà, greitai suprato, kas do svečiai atsilankė ir apie kà kalbės. Daugiausai kalbėjo apie darbininkų neusipratimà ir neapsisvietimà, o dėl draugystės labo nieko gero nepasakė. Draugystės sąnariai pertai jautėsi nemažai apvilti, o mdsų socialistai iš smaugumo net sėdėšs abiem

rankom apglbė ir pertai užsilakė tvarkoje. Draugystė keta greitai laiku parnginti kitas prakalbas, dašžinojusi kur gerai katalikišką kalbėtoja, kurs galėtu paaiškinti apie draugystės gerovę ir naudą.

Draugas.

Pereitą savaitę pas mus buvo du liūdnu atsitikimu.

Pas vieną smūkininką nekurius lietuvis pusėtinai ikausęs pargriuvo smūklėje ant gazonio pečiaus ir smarckia apdėgė. Negana ka pats apdėgė, bet pasidarė eksplozija, kuri salinavo visus stiklus sūtrūpinu. Dabar nežinia, kas užtai bus baustas, ar salininkas, ar girtuoklis.

Antras nelaimingas atsitikimas tai, kad viena moteriškė anglikė sudėgė nuo gazo eksplozijos. Ji pylė gaza ant angliu, nežinodama, kad apačioje buvo neisgasios žarijos; kaip tik gaza jas pasiekė, tuoj užsidegė ir kartu liepsnos apėmė visą gazo galoną jos rankose. Paskui užsidegė drapanos, ir pakol atėjo žmonės ir pagelba, moteriškės barkšojo tik apdėgė kaulai. Anais metais tokiaujan būdu sudėgė viena lietuvė, B. Straukienė.

Atsargiai, moterėlės, su gazu!

V. Bieliauskas.

Leechburg, Pa.

Šis miestelis, turis apie penkis tūkstančius gyventojų, gali būti pavadintas nekatalikų miestu, nes čia randasi apie dvylika vieškiečių rūsies nekatalikiškų maldnamų, tuomtarpu katalikai turi vieną tik bažnyčią ir ta pačia medinė. Bažnyčia ir kuniga užlaiko čia yvairių yvairiausių tautos. Didžiausias katalikiškas gairavas, tai slovakai, paskui italai, lietuviai ir angliai. Kunigas yra įtalas, mokąs pušėtiną angliskai. Zmogus gan mandagus, mokąs apseiti su svetimų tautų žmonėmis, nesididžioja pasitikeš žmogų užkalbinti, nesibijo iėiti kartais ir nevisai švaria slavo stubą ir tuomlėgia visų užsitikėjimą ir patraukia visus prie lankymo Sekmadieniais bažnyčioš. Su visokiais bažnytiniais reikalais vis kreipiasi tik prie jo. Galutinam visų užganėdinimui jaunas kunigas partraukia porą sykių i metus kuniga, susnekanči slaviskai ir lietuviskai.

Lietuvių susaikiau čia apie 60 asmenų; 10 šeimynų ir apie 40 pavienių vyrų. Visi jie, su maža išimtimi, dirba kasyklose, kurios neseniai tik pradėjo krutėti, ir tai ne pilną laiką. Labai ištvirkusių lietuvių čia ne užėjan. Visi gana dori, lėpnūs, svetimam žmogui iėjus i stubą nebėga užkrosnėn, arba nesuistraukia, kaip devynios Pėtnyčios.

Tėčiaus sunku šiandieną atrasti žmonė be ydu, taigi ir leechburgiečiai lietuviai nėra nuo jų luosai. Didžiausia jų yda bus manding perdidelis girksnėjimas. Alutisbrolutis dang čia daro bėdies. Jis protą svaigina, sveikatą naikina, kišenę džioviną, pačias virkina, su

vyras jas suvaidina, vaikučius pikcina ir tt. Radau čia dvi grynai, katrų vyrų neseniai pakliuvo kalėjimam. Be abejonės neapsiriksiu spėjės, juog ir tos nelaimės priežastimi buvo alutisgardutis.

Pradarius tulos grūčios duris, pamačiau aštuonešiu vyrų begirkšnėjant už stalo. Namų savininkė linkamai šypsodamos sukinos aplink. Mažas keturių metų vaikutis kur-tėn kertėje glūdėjes, pamatęs mane, staigiai pribėgė ir švepuodamas tarė: „Dėde, aš noliu beeo.“ Jeigu toks mažučiai, mania jau sau, turi supratimą apie „beera“ ir jo ekonį, tai užaugęs bus milžiniškas gėrikas ir tars dideli ačiū tėvams už gerą išauklėjimą.

Antra leechburgiečių yda, tai grūčių nešvarumas. Tėčiaus nėra ko daug iš to stebėties, nes reikia gana vikrios ir sumanios bobės, kuri su vienu kūdikiu ant rankų, kitu i andaroką isikibusiu, galėtų apskalbt i pagaminti valgi penkiems vyrams, gerai apvalyti stubą ir valgi nelaikyti murzinų; atsitinka vienok ir tokios pavydingos ir skabrios moteris. Gineitis.

Baltimore, Md.

Cia man apsigyvenus prieš 13 metų, pažvelgus i tą mūsų parapiją, nieko nemačiau ir nejučiau širdyje, kaip tik ašaras. Kas nežinojo, kad Baltimore lietuvių pavirto i bedievius, Šliupo iškalindintil Bažnyčioje kas Nedėlia ant sumos žmonės buvo suskaitomai ant pirštu, o tas patas klebonas sau gyvenimą negalėjo susikolektuoti.

Sunku ir pamislai, ka tie mūsų broliai išplauksdavo prieš Dievą ir Bažnyčią. Bet laikui bėgant, keliu parapijonų vienybė su kun. J. Lietuvišku, ir jo paties kantrybė, pergalejo viską. Pamaldos buvo atliktos, kad ir penki ar dešimt žmonių ateidavo, ypatingai Gegužio mėnesyje ir Ražančiaus mėnesyje, vakaras i vakarą, išpildyta reikalingos pamaldos prie Švenč. Panelės; užtai Motina Dievo ir išmėdė nuo savo mieliausiojo Sūnaus, sugražino išklydusius Lietuvos sūnus ir dukteris i Viešpaties vnyryną.

Spaliū 18 d. šių metų prasidėjo 40 valandų atlaidai mūsų bažnyčioje; žmonių visas tris dienas buvo pilna bažnyčia, nes užkvietė mūsų išganytojus visus ant savo Dangiško Bankieto. Dėgus lietuvių artinosi prie Dievo stalo ir apgulė klausyklas prie išpažinties, liūdyjo lietuvių grizimą prie Dievo. Daugiau kaip tūkstantis žmonių pasitiprino tuom Dangiško Bankieto valgiu, kuriuomi yra pats išganytojas.

Iš kunigų pribuvo šie: kun. Saurausitis iš Waterbury, kun. Dumčius ir kun. Kaulakis iš Philadelphiajos, kun. Varnagiris iš Brooklyn, N. Y. Vardė vietinio klebono ir visų parapijonų, darbuvisiems kunigams ištariu širdingą ačiū.

J. Karalius.

Bostono apielinkeje

lietuviškos katalikų parapijos pasidaugino viena viršaus. Neseniai Lowell'io lietuviškai mistjai tapo Arci-vyskupo duotas savas kunigas ir liepta jam apsigyventi ant vietos Lowell'yje. Dabar su Lowell'nu tapo susijungtas ir Hėvrilis (Haverhill, Mass.). Kunigas Peža, Arci-vyskupi liepant, turi mažmausiai du Nedėdieniu kas mėnuo važiuoti i Hėvrilį. Arci-vyskupo paliepinas tapo išleistas 7 Spaliu, o 11 Spaliu, Nedėdienyje, kun. Peža susaukė Hėvrilio lietuvių katalikų susirinkimą. In susirinkimą drauge su kun. Peža pribuvo ir kun. Jusaitis iš Lorenzo (Lawrence, Mass.), nes iki tolei Hėvrilio lietuviai katalikai prigulėjo prie Lorenzo parapijos. Susirinkimas tyčia buvo apgarsintas kiek vėliau vakare, šeštai valandai pasibaigus, kad kunigams būtų lengviau pribūti, paibaigus maldybas savo parapijose. Ant susirinkimo tapo apgarsinta Arci-vyskupo valia išteigti Hėvrilyje lietuvišką misiją ir pavesti ją kun. Pežos priežiūrai. Kun. Peža prie to pasakė ilgoją kalbą, pasivieškinamas su savo naujais parapijiečiais. Potam tapo paskirti kolektoriai, ir apgarsinta vieta ir tvarka maldybos. Mišios ir visi Sakramantai iki kolektoriai bus atliktama prancūzų bažnyčioje. Jeigu pasirodytų, kad gana didelis lietuvių skaitlius lanko bažnyčia, tai prancūzų kunigai žadėjo parūpinti lietuvių maldybos tam tyčia salę. Žmonių buvo susirinkime per du šimtus. Visi buvo užganėdinti, kad jau tušes kunigą, kuris važinēs pas juos ant vietos.

Vienok neapsėjo be truputį dimno atsitikimo. Jau tai patirta teisybė visoje Amerikojė tarp lietuvių: kur tik katalikai ka velkia, cicilikai negali apseiti neiškęš savo nosi. Nors apgarsinimai vos tik Subatote suspėta išnešioti po namus Hėvrilyje, Lorenzo cicilikai žinūs iš kur apie tai sužinojo ir tuo keli iš jųjų atitabalavo i Hėvrilio katalikų susirinkimą. Juk socialistai nėra katalikai; ta tvirtina ir katalikų dvasiška vyresnybė (o ji turbūt pažieta savuosius); prie to turi nors rekarčiais prisipažinti ir dauguma suprantančių dalyką o neveidmainujančių socialistų; antgalo karščiausi socialistai sykiu yra aršiausi katalikystės priešai; o tik savasis nekovos prieš savai. Ka-gi, rodos, cicilikas galėtų veikti katalikų susirinkime, kur svarstoma katalikų tikėjimo reikalai? Juk nė protestantai, nė dagi žydai i katalikų tikėjimo reikalus nesikiša. Na ale cicilikas tai ne žydas; kiaulė bei vagis ir ne i savo daržą len-dą. Nespejo kunigai pabagiti savo darba, ir jau norėjo paleisti susirinkimą, kaip viešas visą laiką sėdėjęs viduryje salės su kepure, nors visi tenai buvo be kepurų ir susirinkime buvo daug moteriškų, ėmė reikauti, kad ir jis noris kalbėti. Jam buvo atsakyta, kad jam neduo-

da balso. Jam per ponevalią norint visą susirinkimą priiversti jo klausyti, buvo paaiskinta, kad visi iš čia susirinkusių turi užtektinai proto ir nereikalauja patarimų by-keno iš kaszin-kur atklydusio. Kaszin-kas salėje pasakė, kad visi čia susirinkę, teisybė, turi galvas, ale nuobradą laisvanori kalbėti reikia teipgi išteisinti, nes kad jis nabagas paliko savo galvą namieje, tai nors su savo kepure nori pasigirti. Antgalo atėjo maršalka ir dideliai išseidulio kalbėti prašė, kad arba nutiltų arba eitų sykiu su juo, o jis, maršalka, ji palydėsiąs iki už duriu.

Taigi hėvriliečiai tame susirinkime, atlikę savo svarbių reikalą, antgalo gavo da ir komedią pamatyti be pinigų. Visi juokdamiesi išsikiskė.

Mano geras pažįstamas sakė, kad jis tą neprasytą svečią-kalbėtoją gerai pažįstas. Ešas tai Lorenzo ciciliku šimetinis prezidentas, koks ten Juškavičius. Žinia, už tokį savo karzygišką darba, pas savuosius jisai užsipelnė nevystatytą garbę vaimiką.

Perėjus Nedėdieni, 18 Spaliu, Hėvrilio lietuviai-katalikai turėjo jau pirmutinę savo maldybą. Susirinko apėsią žmonių. Visi buvo linksmi. Buvo gera tvarka. Visi daliai užsilakė prieš svetimtaučius.

Dievui dėkui, mūsų hėvriliečiams katalikams pradžia gerai nusisekė, Dieve padėk ir toliaus. A.

Is Lietuvos.

KUPISKYJE (Ukm. apsk., Kauno g.) kun. Cepulio rūpesiu susitvėre blaivininkų draugijos skyrius.

Pereitą mėnesį netoli Kupiškio, grįžtant namon prietema, aplėšė Rudikų J. Dyrą, kuris su savim nešėsi 560 rub.

PAPILEJE (Ežerėnų apsk.) isikūrė „Saulės“ skyrius. Dieve padėk darbuoties ir platinti apšvietimą!

ONISKEJE (Ežerėnų apsk.) neseniai liko paskirtas mokyklon mokytojas lietuviai, p. A. Kudirka. Lygšioliai čia mokytojaivo rusas.

SIAULIU (Kauno g.) lietuviai gavo leidimą išteigti Siauliuose muzikos-dramos draugiją „Varpas“.

Pienininkystės kursai.

Ukio ministerija paskyrė 8,000 rubliu itaisyimui šmet pienininkystės kursams. Kauno ir Vilniaus gubernijos gausiančios po 500 rubliu tokiems kursams.

SIAULIUOSE p. Milius išteigė naują lietuvių knygyną.

Zydu rabinai LIETUVOJE išleido prieš savo šventes atsisaukima, kad žydai sutrumplintų savo pasninkus ir maldas ir pildytų visą, ka daktarai liepia choleros apsigynimui. Atsisaukime teispogį kviečia dėti aukas bėdnuų valgio pagerinimui.

VILNIUJE jau pasirodė cholera ir gresia pavojimas Kauno gubernijos gyventojams.

ALUNTOJE (Ukmergės apsk.) neseniai Kauno gubernatoriaus paliepinu uždaryta „Vilniaus Aušros“ skyrius. Mat terp draugijos narių buvę neistiekimi žmonės. Gandas eina, kad ir Krakiuose minėtos draugijos skyrius esąs valdžios uždarytas.

VILNIAUS kapitula paėmė ir vėl i savo valdybą visus savo turtus, kurie buvo atiduoti vietinės administracijos laikinei globai.

PAKRUOJIS (Panev'aps.). Paliečių sodziuje neseniai per pačią sumą Nedėdienyje užgimė gaisras. Tris ūkininkai liko be jokios pastogės. Nuostolio 4,000 rubliu. Mat kaip pavojinga sodziuje gyventi.

GARDZIU (Telšų apsk., Kauno g.) mokytojas, S. Bukevičius, prašalintas nuo vietos. Mat Bukevičiui šimet reikia stoti kariūmenėn.

JONISKIO (Siaulių apsk.) bažnyčioje idėta naujos grindys. Indėjimas kaštavo 4,000 rubliu.

VEZONIU (Ukmergės apsk., Kupiškio parap.) sodzius ūkininkai suspėšė už žaisis. Vieni norėjo laikyti, kiti ne. Tie, kurie nenorėjo, užnuodyjo prūduse vandenį, ir tokiu būdu visos žąsys išdvesė. Tai kokias darbeliais garsinasi mūsų tautiečiai. Gėda!

RADVILISKYJE (Siaulių apsk.) apsigyveno Elzbieta Vilimaitė, lietuvi, gerų knygų taisytoja. Visa apielinė labai džiaugiasi iš jos pigaus ir dailaus knygų aptaisymo.

ROKISKYJE (Ežer. apsk.) nuo stoties iki miestelio yra taisomas akmeninis gristas kelias vietoje senojo vieškelio per miestelėnų lauką.

VIDENISKIO (Vilniaus gub.) vyrų bausis pėstukai ir girtuokliai. Nuo didesnės šventės, tuo daugiau sukruvintų galvų pamatai po rinką besivaistant. Bažnyčia apiešata, laikraščiu beveik niekas neskaito. Liūdna.

PAGIRIAI (Ukmergės apsk.) Pereitą mėnesį PUNEIKIUSE nusinuodyjo viena mergina, 20 metų senumo. Priežastis — jauniko suvedžiojimas.

Iš priežasties girtuokliavimo policija pagiryje turėjo bausią darbuotė, begraudydama suskruvintus pėstukus, kurių daugiausiai buvo iš Korunų kaimo.

LAUKZEMES (Telšų apsk.) savininkas, baronas Stempel, iš seniau buvusios karčiamos padirbo krikščionišką gauspadią arba arbatnamį ir „Zemaitišką krautuvę“. In tąs įstaigas baronas parsužindina kelis lietuviškus laikraščius. Iškasbos su lietuvišku parašu. Dieve duok, kad daugiau tokių dvarponių atsirastų Lietuvoje.

-GRINKISKYJE (Kauno apskr.) yra monopolis, kelios alinės ir apie 20 žydu krautuviu, lietuviškosgi įstaigos jokios. Žmonės dar saldžiai bemiega tautišku miegu. Gėda.

MACKAVA (Suv. gub.). Neseniai sudėgus vietinei karčiamai, valstiečiai nutarė, kad kitos nereikia statyti, nes jos perdaug žmones tvirkina. Bet p. Svėda, Mockavos dvaro nuomininkas, tam pasipriešino ir valstiečių geri užbarami nuėgė niekias. Dabar išnaikinti karčiamos telieka vienas ir geriausias būdas: susivis jos nelankyti ir nieko joje nepirkti, tai p. Svėda ir turės nuversti smūklė, kurios savininkas jam kas meta užmoka randos po 180 rub.

KAUNE sv. Juozapo darbininkų draugija pradėda irti iš priežasties nesutikimų lenku su lietuviais. Lietuviai beveik visi atsiekiria nuo jos ir tveria sau atskirą draugiją.

PUNSKAS (Suv. g.). Palianų dvarėlio pono traikinys suvežinėjo 2 arkliu ir vežimą.

KUPISKIS (Ukm. apsk.). Neseniai sugrįžęs iš Amerikos žmogelis Rudikų kaimo, ėjo su pinigais pirkti koloniją. Pakelyje užpuolė jį plėšikai, apdaužė ir atėmė pinigus

ROKISKIO valsčiuje (Ežerėnų apsk.) dalinasi i koloniją. Pakelyje užpuolė jį plėšikai, apdaužė ir atėmė pinigus

VILNIUS „Lietuvos Ūkininko“ redaktorius, p. Gaidelionis, pasmerktas vienam mėnesiui kalėjimam už patalpinimą straipsnio: „Dūmos nebėra“.

VILNIUJE valdžia užtvirtino lietuvių susivienijimą „Ruta“.

SALOCIAI (Panevėžio apsk.) Užmušė Saudegalės kaimo ūkininką, J. Janušonį, bemiegantį nakčiai pas arklius. Užmušėjai suminti.

SUVALKU gub. Zandarai krato visą „Sviesos“ skyrius ir suminėja jos sūnarius, ypač komiteta. Lygšiol sumiti šie snariai: J. Kačergis, J. Akelaitis ir Narusevičia. K. Griniaus spinotus su knygomis ir A. Verbylos knygynas užpėčėtyti. Kiek numanau, „Sviesas“ bus uždaryta, kaip ir „Vilniaus Aušra“.

SMORGONE (Vilniaus g.) valdžia uždarė kaifadribių darbininkų profesionalinę draugiją.

VILNIUJE odininkų susivaižavimas nutarė visiems odų fabrikantams susitelkti i draugiją ir susitarti, perkant iš ūkininkų odas išdirhimui, — daug pigiau už jas mokėti. Tiems vargšams sodiečiams visame siaurinasi pelnas.

KROSNJOJE (Kalvarijos apsk., Kauno g.) policija darė

MOTERYSTĒ IR ŠEIMYNA

ŽIURINT IN ŠIEDVI IS PILIOZOPIJOS
KERTES.

Verte izs vokliskos kalbos J. GERUTIS.

(Tasa.)

pataupyta maituzianizmui, kuriam tai priguli neva politiškos ir tautiškos idėjos, o ištikrųjų nedoros idėjos. Bet, kad tokia begėdiška ir bledinga idėja nebuvo pagirta senobnyne, nurodo Polybius dejavimas. Polybius skundžias, kad netaupyms vaikų gyvybos mažinas žmonių skaitliu. Nurodo teipos istatymu bausmė viegungias! ir pamokėjimas toms moterystėms, kurios daugiau vaikų turėjo. Gale Niburas priveda trečia priekazę vaikų naikinimo, bšk šiems luos esantiems esat tik vargas gyventi ant šio svieto. Ji šita paskutinė priezastis būtų teisinga, tuomet žmonija nebūtū turėjusi nei Deskarto, nei Bakono, nei Malebranso, nei Keplieriaus. Bažnyčia nebūtū turėjusi: Petro Damijono, Raimundo Negimusio, Aloyzo, Pranciškaus Saliežio ir daug kitų garbių vyrų, kurie arba silpnai gimė, arba gyveno luai.

Krikščionystė padėjo ir čia šeimynos garbei ir asmenis (personos) laisvei, nei kiek neužkludžius tiesos delybės. Krikščioniška pažūra negali leisti, kad kiekvienam žmogui skyrimu kludytų kas gamtos tiesą žengt moterystėn. Kad kludytų, iš atžvilgio i draugiją, i priezastis, kurių vertė yra tankiai visai menka. Teipos negri pagirti to žmogaus, kuris neveda, ar kuri neteka-vien dēto, kad vienam gyventi pigiau ir linksmau, nesakius jau apie kitas nepadorias kliatus. Bet teip-pat krikščionystė negali sutikti, kad kiekvienam būtų neisvengiama pridermė iškurti savo šeimyną, kuri tai iškūrimą ištikrųjų kludo kai-kuomet tūkstantis kludū. Sulyg krikščioniško mokslo yra svaresnės doriškos priezastis nevien dvasiškos, bet ir grynai naturališkos, kurios daro iš merystės brangią auką. Toliau krikščionystė užtaria šeimynos tiesą vaiko linkon, užtaria teipos ir gimdytojų tiesą, kad šie galėtų elgtis su vaiku pagal savo sązinios. Krikščionystė reikalauja teipogi būtinai drauge su Aristoteliu, idant jaunuomenė būtų mokoma pamatinių dalykų, kurie yra reikalingi visuomenės laimė. Nes gerų-gerieji istatymai palieka bergėdišias, jei nėra auklėjimo nuomonė apie istatymo šventumą ir apie abėla žmogaus gerovę. Anot šv. Augustino, kadangi šeimyna yra nei kokia viena daly, bet yra viespatystės pamatas, privalo parėda teipai būti sutaisyti šeimynoje, kad ji pasidarytų pradėdamoji mokykla viespatystės taikos. Užtat šeimyninikas, panorėjes gerai vesti namų veikalus, turi viešus istatymus imti už paveikslą ir teip itaisyti savo namus, kad namų ramybė pasitiktų viespatystės ramybė, pranokdama ją. Tokiu būdu sulyg krikščioniškos pažūros sutaria gerų-geriausiai šiame dalyke ir visuose draugijos parėdos klausimuose laisvė povien vieno žmogaus su visuomenės laisve, su asmeis tiesa ir su soociališka pridermė.

VII.

Atkreipkime čia truputį atydę i padėjimą apšviesto pasaulio auo laikų, kuomet šv. Petras atkako Ryman. Bemaž galima pasakyti, juog moterystė ir šeimyna buvo tuomet užmirštos. Visa eilia garbingiausių istatymų, malonėjimų ir bausmių mėgino pažadinti norą prie vedimo ir tekėjimo, bet vis buvo veltu. Ir tai geriau, kad visos priemonės nieko nepadėjo, nes visuomenės gerovė tikrū-tikriausiai būtų turėjusi nukentėti. Tuomet, žinoma, būtų vedę ir būtų tekėjusios vien tik dėl pelno, kuri būtų gavę už pagimdytą vieno ar dviejų vaikų. Paveikslas didžiūnų — tarpų ju ir tų, kurie norėjo pagelbėti irstančias moterystes ir šeimynas dirbtinai ir varu — Cezaro, Pompejiaus, Augusto, Meceno, Tiberijaus, neapsakoma pasime-timo laisvė ir pigus galėjimas vesti kitą ir tekėti už kito, pagadino žmones nuo galvos iki kojų apačios. Norint numanyti, kaip žemai buvo nukritusi moteriška lytis, užtenka čia priminus: Mesalija, Agripina, abi Juli, Juujia Kalvina, Lepidja, Verenis, Lydija, Popėja. Ogi kame pagenda moters ir mergos, ten merdėja šeimyna ir draugija. Jau-nelis Plinijus šoko per langą ir užsimusė, keikdamas savo motina, ji esanti priezastimi jo sązinios graužimo, ji padarūsė, kad jis nebegalis gyventi. Senatas ištrėmė paleistuvingą motina iš Rymo ant dešimties metų, pakol mažasis sūnus suaugęs ir nebegalės iškliuti jos žabanguosna. Viešpatystės mažėjo žmonių skaitlius, visų sirgo paleistuvystės liga. Protmeiliai skelbė tuškus pamokslus ir dalyvavo visuotiniame jukinyje. Mokslas, kuris būtų turėjęs galybę prasalinti tokią nelaimę ir pažadinti naują gyvenimą, žinoma, būtų padaręs daugiau už žmogaus spēka.

Tai gi, krikščionystė turėjo tą nežmoniškas galybę padaryti ir visgi padarė žmoniškū būdū.

Ir kaip gi ji padarė? Padarė per šeimyną ir per moterę.

Anot priezodžio, vyrai istatymus leidžia, moteris — dora. Ką vyrai padarė senobnyje savo istatymais su moterimis ir per moteris su pasauliu, tai visi žinome. Krikščionystė visu-pirma pašventė moteris. Per moteris ji iškūrė kitus būdus, per geresnius būdus išleido naujus istatymus. Užtat

gudriai padarė, atsikreipusi pirma i moteris ir jas pakėlus. Todėl paklydėliai jau pačioje pradži oje prikaišiodavo krikščionystei. Mūsų gadyne, kuri vis tebesiremia ant senovės laikų, irgi skundžias ant krikščionystės. Tai yra naujas nurodymas, juog krikščionystė gerai supranta žmogaus gamtą. Siurkstū, neprieinama, puikų vyrą visipigiauusiai permaito gera, maloni, lipni, teisinga pati. Anot tos kalbos, geros pačios padirba gerus vyrus. Bet visupirmausiai pati, kaip motina, yra pati tikroji auklė. Ji tai pagerina būsiandija žmonių kartą. Ant jos remias ateties viltis. Todėl krikščionystė gudriai padarė, pataisiusi išnaujo šeimyna stačiai per moteris ir atnaujinius pasauli per tą pataisytą šeimyną. Ištikrųjų, buvo tai permaina. Buvo atnaujinimas negirdėtas istorijoje savo palaimintoms pasekmėms. Krikščionystė išplidė čia iškilmingą užduotį ne bauriu varu, ne kokiais keistais frankiais, bet geruoju, apdūmojusi ir visgi nenusi-leidusi. Kuomet pagražino moterei jos tiesas, vyrus išmokino jų prideresčių, vaikus pastatė po doriškos gimdytojų globos, pagerino draugiją ir papročius, pasėjo ant nualintos mirties dirvos spēką ir nekaltybę, parėdė ir šventenybę, padiegė naują klestantį gyvenimą ir teip atjaunino pakaršusi pasauli.

VIII.

Trumpas perkrytymas senobnyės šeimynų padėjimo, apie kuri mes tik-ka pasakojome, nesutinka kai-kuriuose daktuose su istorijos rašytojais, dar labiau nesutinka su kalbos žinovais. Mes patys pirma, pasiskoline senovės mokslaviryu nuomonės, manėme šitame dalyke ir skeibėme, prie-lankiau neg buvo ištikrųjų. Bet ku giliau bandėme pačius šaltinius, tuo labiau persitikrinome dalykus nebuvus ištikrųjų teip puikius, kaip juos tankiai nurodo. Visa žmonija, nei vieno žmogaus neišmetus, stačiai liūdyja, juog ji nebuvo tuomi, kuoni jai reikėjo būti. Ji pametė gamtą. Ji neištesėjo gamtos istatymų. Ji apriešė savo gyvenime savius kitką, bet ne tikrą gamtą, ne nepagadintą, gryną žmonystę, nors ji vartojta nuolatos žodžius gamta, žmonystė. Tai yra tik istoriška teisybė, pasakius, juog visa nekirščioniška kultūra ir kultūros tautos bauriai nukriaudė gamta. Jeigu viršnaturališka parėda — nors ir šį niekuomet dar nepasiekė savo tikslo iš priezasties žmonių geidulių, — jeigu viršgamta nebūtū padėjusios gamtai ir nebūtū tą tikslą aiškiau nurodžiusios, tuomet mes neturėtume iki šiandien jokio pavelkelo visoje kultūros istorijoje parodymū, kas tai yra tikra žmogaus gamta, ko ji reikalauja, ką gali.

Bet panorėję toki sakini patvirtinti, kuri nepatinka humanistams, mes negalime pasikankinti vien tik dogmatiškas paaiskinimais. Mokslinei pareikalaus nuo mūsų istoriškū nurodymū, jei mes jiems prieštaraujame kultūros istorijoje. Tai gi mes ir neatsisakome nuo tų nurodymū.

IX.

Kaslink Graikijos, tai jau galėtū pakakti, ką augščiau pasakėme, kad parodyti, juog visokis trūdas ir mokslingumas negali čia nieko padaryti nei geriau, nei blogiau. Jei kas aimanoja, ar yra galima suvienyti pačią švelniąja išvirsiaus kultūrą su dideliu išdykimu iš vidaus, tas gali pastieurti pas graikus. Jei kam rodos keista, juog mes dalos ir mokslo žydala — nors kad ir išgirtai dvasios klestėjimą — nelaimake dar už tikrą kultūrą — tegul ji sau susitiktų su širdies išlaviniu, su tikra dora ir su maldumu — to mes prašome nepamiršti, koks buvo gyvenimas Atenuose, i ką jie pavirto po Periklio ir Aspazijos baurios iškėms. Anos gadynės paleistuvystė pasitarindavo bogalinių švelnumu su žmonėmis išvirsiaus, apsimėzdavo viską mokaanti ir stačiai tuomi murdydavo gilyn pačius išmintinguosius gyventojus. Kai-kurie regėjo aiškiai, juog toks gyvenimas nesutinka su gamta. Bet geriausi norai ir liko norais, toliau nebūję. Begu bus kuomet geriau, neklaus nedrisio viltis.

Sunku yra surinkti tam paveikslas knygoje, kuri yra paskirta platesnei visuomenė. Tų paveikslų turime per nelaimę didelę daugybę ir vis bauriu. Mums reikia pasikankinti visu-reikalingiausiais, idant parodytume teisybę, kurios mes šitame klausime prisilaukome. Pakibisime tat kai-kuriuos tik nors trumpai.

Visupirma yra tai faktas, juog senų-seniejai laikai liūdyja jau pavojinga nuopuoli šeimynų gyvenimui Graikijoje. Tai teisybė, mes randame pas Homerą Penelopę ir Andromakę du asmeniu, kuriėdvi daug užvaduoja. Bet šalip šis dviejų stovė teipote Elena ir Klytemnestra. Šitiedu vardu reikiška dar daugiau. Bet pas vyrus palaidumas prasiškia kur-kas labiau. Nebeminėjus baurisčių Atrejus ir Thjesto, kuriuodu yra šeimynos išgamos. Homeras atkreipia mums i dvi pamatini piktūbi, kuriėdvi turėjo sunaikinti namus ir pernuodyti moterystę. Pirmoji piktūbė buvo tai sugulvė. Kas iš to išėdavu, kokie būdavo vaidai ir nelabystės, pasakoje tas pats Homeras istorijoje bausaus Phenikso paveikslu. Antroji priezastis, dar piktesnė, buvo vergija. Apie jos pasekmes yra pirašytos pilnos Homero eilės. Laertis, Odysejiaus tėvās, valdo savo kūniškus geidulus su namų vergėmis, nors ne iš nekaltybės melišės, bet visgi valdo, bijodamas savo purkšlės pačios. Tai bent nebuvo jokia nuodėmė, norint nebuvo ir jokia dorybė. Bet kitus nesuturėdavo nei baimė, nei melė, ir tai buvo didelė nedorybė. Bauriū-bauriausiai paveikslą davė Agamemnonas, karalius ir vadas graikū. Namie jis padėdė savo pačią Ege-

tiejus žabangams, o stovyklėje užpelnė jis Dandega bausmę savo karūmenei tuomi, juog susidėjo su Chriseise. Potam padarė neapsakomai nelaimingais savikius, paglemžė nuo Achilio Brizeise, Pagalios ibridino dora Kasandra prapulint drauge su saviimi, nes klatinga Klytemnestra iš pavydo padarė Kasandra tai, juog ji pati Agamemnoną prapulė. Tegul sau Agamemnono pačios ūpas išteisina ji bent kiek, užtat Odysejiaus neištesina ne maž. Jis, palikes namie dora, kentuo, kuri su tokią ištikinybę spyrė visoms pagundoms, buvo jai baisiai netikus per visą kelionę, rods teip reikėjo. Nestoro karšutė net negynė pasirodyti tikru graiku, stipriai išgerti ir paleistuvingai gyventi.

X.

Visgi buvo tai dar aukso gadyne, palyginus su tuomi, kas vėliau dėjos. Bet buvo jau negera pradžia graikū kultūriško gyvenimo. Kas visupirma gadinu, tai vergija, kaip augščiau sakėme. Čia tai turime tiesiau paveikslą, kaip tankiausiai pas ponas elgdavos neteisingas. Kas numano, kokiam yra tankiai pavojuje luosa mergaitė, tas gali su-prasti, kokios reikėjo dorybės, jei vergė norėjo likti nesuklaidinta. Luosa mergaitė gali pametusi išeiti, ją gina istatymai bent ant popieriaus, jeigu ji drista ir gali apsišaukti. Vergė viso to negali. Euripidis užrakina visą vergū dora žodžiuose: „Turi poną. Jo reikia visuomet klausyti.“ Tik vyrai geroji, ką vergas gali padaryti. Ko tik ponas nuo jo reikalauja, jis privalo išpildyti. Anot Aristotelio, vergas yra tik ponu daly, yra netik pono pavaldinis, bet yra visas ponu, yra frankis be jokiu tiesų pono linkon. Nėra galima pasakyti, kad ponas ir vergas yra tai du. Ponas vergą perka, vergas priguli ponui, sakytume, sutirpsta pone. Todėl vergas turi teip maž tiesų, juog jo pridermė yra kentėti visoki pažeminimu. Vergas negali dalyvauti nei pasilinksinimuose. Viena kas jam yra leista, tai paleistuvystė su savo ponu, nes vergas, sulyg visų protavimo, mėgsta visa savo esybė gyvuoliu gyvenima. Kokie čia dyvai, jei ponas tikėjos teisingai daras, apsiėjes su bėdu suvertimu kaip su galviu! Juk su galviu bšk ir negali būti neteisybės! Vėj ko šie stebėtis, kad vergė buvo kasdieninė pono gandinčia, nes tai buvo jai vienintelis irankis šėip-betėip gyventi, ponui-gi ji buvo reikalinga! Kokia banuajina, kad ji visai — gan apgauli, gan melu — sukiršindavo poną prieš visus namiškus, ypatingai prieš poną, ir rūpinos apsesti jį būtinai. Žinoma, vis tai turėjo pagadinti poną amžinai ir pernuodyti šeimynos gyvenimą. Turėjo pagadinti tuo labiau, ku mažiau ponas atsakydavo prieš visuomenę ir ku mažiau ta visuomenė laikydavo tai jam už baurystę. Ponas galėjo ermitis su tais nelaimingais sutvertimais kaip tinkamas. Jeigu jis apmaldydavo savo pačią viesai kitą, tat galėjo šį iškart skūstis teisman, bet paskiau, anot Platono, nebeklausydavo jos joks teisdaris. Bet kaslink vergų, pati neturėjo niekuomet jokios tiesos. Aiškūs daiktas, vis tai turėjo pagadinti vyrą, pačią ir vaikus teip-pat, kaip ir verges.

Teipos bus visur ir palika visuomet. Kame viespatauja vergija, tenai begalinis ištvirkimas yra neisvengiamas. Tai ir šiandien liūdyja keleiviai iš visų vergijos kraštų. Pas vergę loo ir nėra jauno: garbės, padorumo, dorybės ir gėdos. Bet ir pati turi išviržti, kame vergės yra labiau mylimos už ją. Vaikai auga po iškėms kasdieninių vaidų ir bauriaus paveikslu. Motina negali mylėti ir prideronai auklėti vaikų, kuriuos ji gimdo kaipo betiesija nuosavybė svetimam džiaugsmui ir ūpi. Mergaitė negali būti dora, nes ji jaučias tekiantis geiduliams ponu, ar pirmoje pirklio, kaipo bevalis ir beginkilis lobis. Kame vergija viespatauja, tenai nėra ko nei svajoti apie melę, nekaltybę, malonę ir šeimynos dvasia. Tas vienas žodis: „Vergija“, kokia tai jūra neapsakomos nelaimės!

XI.

Bet vis ta pati buvo pas rymiečius, kaip ir pas graikus. Pertai reikia laikyti kone už stebukla, kad senoji Rymo dalykai ištikro būk buvę per-puikius, kaip tai kai-kurie nekart' stygauja. Pastaruoše laikuoše kai-kurie emė vėl tvirtinti, juog moterystė teipos buvusi nusmukusi Ryme, kaip ir Graikijoje, tiktai istatymai pasidarę aštresni. Tai yra-gi vėl pasakytū perviršū. Bet tas pasakymas perviršū remias ant faktų, kurių užtenka prasaliniui klaidingos nuomonės, bšk moterystės dalykai būvę ankstybesniam Ryme be dėmės. Jau senobnyės rašytojai mėgo tą klaidingą nuomonę ir privedavo kaipo pirmajį paveikslą moterystės suardymo — iš politiškoji kliaučū — vos penkimate amžiuje, ikdus Rymą. Tą paveikslą davęs Karvilijus. Tai visai neteisybė. Karvilijaus pasimetima reikia suprasti, juog tai bus buvęs pirmas savuališkas pasimetimas. Mes žinome tikrai pasimetimus, kurie yra daug senesni. Kad Rymo draugijos dvasia buvo dar menkesnė, net teip vadinamoje senobnyės geresniuose laikuose, skelbia miestui Livijus, metuose 459. Kad praklinesnės — moters leidžias save viešai iškonevėti, tai yra perdaug. Bet viesia dora turėjo jau būti labai žemai nukritusi, jeigu jos už tokią nelabystę galėjo išsipirkti teisme nuo bausmės pinigais. Apksritai emus, išrodo ant nemažos veidmainystės vis tai, ką mes regime pas narsiu Rymo visuomenę. Užmūstė pačią be bausmės, ar kad nors numarinti vien todėl, kad ji išgėrė vyrus, bet budi tik paėmė rankon vno požemio raktą — kaip tai buvo pas senovės rymiečius, — tai jau yra nežmoniškas pa-

(Toliaus bus.)

John Mitchell's, buvesis Prezidentas Amerikos Mainieriu Unijos, EINA UZ DEMOKRATU TIKIETA.

John Mitchell'o rasztas dienraszcziui „New York World“.

„Atsiliepdamas ant jusu uzkvietimo, noriu pasakyti, juog pagal mano nuomone Bryan'o isrinkimas butu ant geriausios naudos visai tautai.

„Jis stovi ant daug geresnes platformos ir, jeigu isrinktas, toji platforma bus jo kelrodziu. Ponui Taft'ui padeda didziaturciai savo karstu uzrupinimu. Teisingi turtai ir vaizba nieko neprivalys bijoti, jei Bryan'as bus isrinktas.“

Yvairios Zinios.

Ka ariai atsiekė.
Airiu Parliamentariskoji Partija su gabiu savo vadovu John E. Redmond daro didelius zingsnius iskovojime savo šaliai savyvaldos. Netik Irlandijoje, bet ir Amerikoje airiai smarkiai triusija. Ju Amerikos organizacija, United Irish League, neseniai parsikviete Redmond'a i Suv. Valstijas ir laikydami prakalbas po Chikaga, Bostona ir Philadelphia sumete 50 tūkstančiu dol. šelpimui agitacijai Irlandijoje. Ne veltas airiu triusias. Per pastarus kelis metus štai ant ko jie priverte angliškąją valdžią:

Paskirta rando pinigų 22 milijonu dol. pabudavojimui smagių, sanitariskų namų žemdirbiams siriams darbininkams; tie namai parsisamdys už mažas randas.

Miestų vyriausybės paskolinama rando pinigų, kiek reikalinga, pabudavojimui namų amatininkams miestuose.

Išiešti radikališki įstatymai, uždraudžiantį namų savininkams išvartyti iš rando votų namų žmogų, nedavus jam žinios gana ligu liku prieš tai; savininkai teipgi turi užmokėti už visokius pataisymus, kokius rando rindas atliko, teipgi atlyginimą už nustojusią prekybą, jeigu rando rindas buvo vertelga.

Tūkstančiai mažų ūkininkų, didžiųjų žemės savininkų išvartyti iš jų ūkių, po nauju įstatymu galės netik sugrįžti į savo ūkes, bet nuo dvarininkų gaus dar ir gyvulių ir ištaisymus ūkes pradėjimui.

Valdžia paskyrė pinigų užmokėjimui už mokinimą airiškos kalbos mokyklose.

Paskirta kasmet išiešti \$200,000 pagerinimui mokyklų Irlandijoje, teipgi \$210,000 papildinimui mokytojų algų.

Paskirta \$750,000 pabudavojimui laisvo airiško universiteto ir \$210,000 kasmet to universiteto užlaikymui. Naujas pensijų įstatymas

išdalinės kasmet \$3,750,000 pensijose apie 70 tūkstančių senelių airių.

Visi tie pripažinimai iškovoti nuo angliškos valdžios laike 6 metu.

Kaip sutvarkyti valkatas.

Apskaiityta, kad Suv. Valstijos randasi apie 500 tūkstančių valkatų, kurie niekad nesitveria už patenkančio darbo, bet pragyvena traukdami iš vieno miesto į kita, tal vogdami, tai elgėtaudami, tai kaip kur padirbėdami. Geležinkelių kompanijos, kurių tavoriniai trūkiais anie valkatos naudojasi traukiami po kraštus, skundžiasi, kad kasmet juos nustoja apie 25 milijonus dol., ar tai išplėstais iš vagonų tavorais, trūkių susimušimais, valkatų parengtais, arba kitokiais nuostoliais iš anų valkatų priežasties. Nekurios kompanijos priverstos užlaikyti kapinynus, kur laiduoja valkatas, kurie perdrašiai šokinėdami ant bėgančių trūkių rado mirti. Farmeriai teipgi sunkiai nukendžia nuo valkatų.

Atsikartotina užmanyti yvairūs būdai, kaip atsikratyti valkatų, bet vis veitui. Dabar nurodoma ant to, kaip pasekmingai Sveicarija sutvarko savo valkatas. Ten bedarbis, norintis eiti po kitus miestus darbo įieškotis, gauna nuo vyriausybės tam tikrą raštą, parodantį, juog jis teisingas žmogus ir darbininkas. Valkatos, užtikti be šitokio rašto, nugalbenami ant paskirto laiko į darbo kolonijai. Tokios kolonijos nėra tai pabaudos įstaigos, bet uždėtos tuom vien mieriu, kad valkatas pripratinoti dirbti; jiems mokama po kiek algos ir apsieinama gražiai. Ne vienas valkata ten išmoko pamyliėti reguliarišką darbą. Užtai Sveicarijoje valkatų mažai. Teip tai reikia padaryti ir Suv. Valstijose.

Laikraščiai akliems.
Suv. Valstijose randasi 80 tūkstančių žmonių akių; iš jų apie 35 tūkstančiai, nuo mažens akli ir lanke akių mokyklas, moka skaityti ak-

lų spaudą. Jiems tai uždėtos yvairios spaustuvės, spauzdinančios akių raštus. Yra tai stiprios popieros, i kurias išpausti ženklai iš apatinės pusės; aklijei tuos ženklus skaito, braukdami per juos pirštais. Tokių raštų spauzdinimas, žinoma, daug brangiau ateina, nei paprastųjų raštų. O kadangi akli žmonės taniausiai beturėdai, tai anos spaustuvės negalėtų užlaikyti, jei labdarinigi žmonės ne paaukotų joms kasmet užtekinai pinigų. Seniausias akių mėnesinis laikraštis tapo uždėtas 1900 metuose mieste Battle Creek, Mich. Redaktorius ir spaustuvuinkai ten akli, tačiau darbas jiems gana gerai piseveda ir jie turi suvirš 2 tūkstančių skaitytojų.

Voras vėžio didume.
Newton & Co., Londone, papildinimo stiklų dirbėjai, išstatė ant pardavimo stebuklingą papildinimo prietaisą, su kurio pagelba mokslinčiai galės tyrinėti mažųjų gyvū ir vabalų gyvenimą teip, kaip kad tie būtų dideli, akia aiškiai matomi sutvėrimai. Prietaisą tą išrado M. de Gasparis, studentas Neapolio universiteto ir praminė jį „vitascope“. Vitascope padidina apžiūromą daiktą 3 tūkstančius kartų, o kas ypačiai naudinga, žiūrintysis gali stovėti per 3 pėdas atstu. Voras, pinantis savo tinklą, arba užpuolantis musę, pashirodo vėžio didume, ir visi jo judėjimai gali būti gerai terymyjami, kadangi žiūrintysis randasi gana dideliame atstume, kad jo nebadyti. Peteliškės sparno dulkės, per tą prietaisą apžiūrint, pasirodė esančios atskiros plunksnos, augančios elisėse, lyg paukščių sparne.

Brumm'as prieš Schalek'a.

Ant sudžios Schuykill'o paviete pasidavus A. W. Schalek'ui, iš Demokratų pusės, prieš jį eina Republikonų kandidatas, kongresmonas Brumm. Atsikartotinau jau rašėme apie Schalek'a, kaipo žmogų prielankų darbininkams, o ypačiai lietuviams ir kitiems šios šalies svetimtaučiams.

Koks Brumm'as do žmogus, galima spręsti iš šios ištraukos jo kalbos, laikyotos 26 d. Geg. 1896, kada jis buvo pasidavęs ant kongresmono. Jis apie svetimtaučius šios šalies išsitarė šiteip:

„Aš esu supratęs, juog protekėja tai yra susivienijimas amerikiečių žmonių prieš svetimžemių valkatas darbininkus — susivienijimas žmonių visų valstijų prieš svetimžemių monopolistus... juog mums visiems reikia, pety s i peti, per visą šalį, atsispirti prieš svetimžemių valkatas darbininkus, prieš svetimžemių monopolistus, prieš tuos niekam nevertus „išmetalus“ iš svetimų žemių, kurie buvo ir yra našta amerikoniškai industrijai ir didžiausiais neprieteliais amerikiečio farmerio.“

BALIUS.

Pittstona, Pa., šv. Cecilijos Moterų Draugystė parengė balių ant 4-tos d. Lapkričio, salėje K. Rudaičio, 193 N. Main St. Užkviestas visus lietuvius ir lietuvaites iš Pittstona ir aplieinkės atsilankyti ir praleisti vakarą linksmai; muzikantai bus kuogerausis. Balius prasišdės 7-tą val. vakare ir trauksis per visą naktį. Ineigos tikietas vyrams 25c.

Be operacijos ir atsitraukimo nuo kasdieninio savo užsiėmimo.

PRIEŽASTIS IŠGYDYMO.
1. DEL TO — Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota per jį suvirium 25 metu, o josios naudingumas likos prisivaintas per tarp yadinamus „Specialistus Rupturos, kurie jaja ir naudoja.“

2. DEL TO — Kad suvirium 12,000 išgydė ligoniu, o nekuriu pribuvo iš tolių šalį gydytis, o kuris jis vienas pasiekimasis tik gylo.

3. DEL TO — Juog kođiu savo žodį gali pinigai ir profesionaliniai atikrint, kurį duoda ligoniu, o būdamas tarp jų 25 metus yra gana patildinandiu.

Su tokiomis patilidymais džio turėdam da viltinti ir neteisti ant rodos pat Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURES UŽDYKA ir pasakys, kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 21-metinis praktikos ir nebūsi pavojuje.

Pasiskelbėjimas ir roda dykal. Moketis nebrangl. Daudu ant išmokestis. Ant pirmalaimimo atsiųsiu knyguę, apsilandę apie Rupturą, dykal, už 2c markę; parasyk kokią nerč, ar apie Rupturą, ar Vertikoleję.

Prasone pasakyt, kokiam laikrastyje veita apparvima skaitet.

Daktaras O'Malley istaiziskina, kaip jisasi pasekmingai gydo
RUPTURA
HYDROSELE, arba vandeningą ruptūrą, VERIKOSELE, arba netikrą ruptūrą, TRIPIRI IR KITAS LIGAS ŠIKINŽARNES.

- PALIUDEYMAI IŠGYDYMO.**
Charles Pontus, 506 Alder St., Scranton, Pa., išgydytas iš Rupturos.
Thomas H. Williams, angliškasis iš Hyde Park, išgydytas iš Rupturos.
Thomas Davis, angliškasis iš N. Main St., Scranton, Pa., išgydytas iš Rupturos.
William Williams iš 1309 Lafayette St., Scranton, Pa., jojo štinelis išgydytas iš Rupturos.
James Barton H. 841 Madison Ave., Scranton, Pa., išgydytas iš štinellavos Rupturos, kurią turėjo per 17 metų.
Alfred Lear, Throop, Pa., išgydytas nuo kelių metų Rupturos.

Dr. O'Malley
158 SO. WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.
Štiamos ofiso kalbais lietuviškai ir lenkiškai ir kur siųskit visą gramatą.

Gera Naujiena visiems Lietuviams Katalikams.

Rengiamės spaudinti didelę knyga: „Gyvenimai Sventųjų — visų metu“. Tai bus didžiausias išleidimas lietuviškoje kalboje. Anglų ir prancūzų kalbose tokio dydžio knygos parsidavinėja po 5 dol., bet lietuviškasis išleidimas kustuos iš viršaus užsiemokėjusiems TIK 3 DOLE RIUS.

Toje knygoje bus aprašyti gyvenimai kiekvienos dienos Sventojų patrono, bus teipgi daugybė paveikslų. Visas veikalas turės per tūkstantį puslapių didžiausio formato. Bus tai tris syk' didesnė knyga už Raštą šv. Naujo Testamento. Vardai tu, kurie išaugsto užsiemokės po 3 dol., bus atspausiti prie tos knygos, kaipo prisidėjusių prie to milžiniško veikalio išleidimo. Reikia žinoti, juog išleidimas tas kaštuos kelis tūkstančius dolerių ir vienas žmogus negali panešti tų kaštų. Vyriausiu redaktorium, išleidžiant tą knyga, bus kun. Milukas, kuris ir visą išleidimą apsiėmė ant savęs. Jei prenumeratorių atsisars pakaktina, tai galima bus atspausiti prie tos knygos ir žymesnes mūsų bažnyčias.

Zodžiu, bus tai gražiausias papuošimas lietuvių katalikų namų. Po atspaudinimui viso to išleidimo prekė bus pakelta iki 5 dol., dabargi tuojaus prisunciantiems prenumeratorių tik trys doleriai. Taigi lietuviai katalikai, kuriems rūpi tikėjimo ir lietuvištos labas, pasukinkite su savo prenumeratora prie išleidimo to veikalio. Pinigus siųsti reikia ant antrašo:

REV. MILUKAS, SHENANDOAH, PA.